

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 20 mars 1925 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 2 januari 1925 dagtecknad proposition, nr 2, vilken överlämnats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att

1:o godkänna vid statsrådsprotokollet fogat förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 19 juni 1919 (nr 343) för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk (Bilaga 1);

2:o bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning härav kunna finnas erforderliga;

3:o besluta, att innehavaren av postmästarbefattning av klass 4, Hedda Helena Rosengren, skall uppföras å övergångsstat med åtnjutande av de nu å ordinarie stat för henne bestämda löneförmåner;

4:o besluta, att antalet av följande befattningar vid postverket, telegrafverket och statens järnvägar skall från och med den 1 juli 1925 utgöra:

a) Befattningar, avsedda i 1 § 1 mom. av avlöningsreglementet:

vid telegrafverket:

telefondirektör i Stockholm 1;

b) Befattningar, hänförliga till 21—30 lönegraderna av den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning:

vid postverket:

sekreterare i 24:e lönegraden 3

» » 26:e » 4

vid telegrafverket:

sekreterare i 24:e lönegraden 6

» » 26:e » 1

telefondirektör 1

vid statens järnvägar:

sekreterare i 24:e lönegraden	7
» » 26:e »	1.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta motioner, vilka ävenledes hänvisats till utskottet för förberedande behandling — motionerna I: 161 och II: 217 såvitt de ankomma på statsutskottets handläggning — nämligen inom första kammaren, nr 99 av herr *J. E. Björnsson*, nr 147, 148 och 177 av herr *T. Julin*, nr 161 av fröken *K. Hesselgren*, samt nr 178 av herr *F. W. Linder* och inom andra kammaren, nr 63 av herrar *H. V. Leo* och *A. Werner*, nr 150 av fröken *B. Wellin*, nr 217 av herr *H. M. Hallén*, samt nr 261 av herr *A. E. Hansson* i Trollhättan.

Herr Björnsson har i den av honom väckta motionen, I: 99, hemställt, att riksdagen, med godkännande i övrigt av det i Kungl. Maj:ts proposition nr 2 framställda förslaget angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m. ville besluta, 1:o att den förste aktuariefattning, med vilken är förenad föreståndarskapet för generalpoststyrelsens statistiska kontor, samt den sekreterarfattning hos telegrafstyrelsen, vars innehavare förestår telegrafstyrelsens statistiska avdelning, skola uppflyttas i nuvarande 16:e lönegraden, vilken i den såsom bilaga till propositionen intagna tjänsteförteckningen motsvaras av 26:e lönegraden samt 2:o att i följd härav nämnda tjänsteförteckning ändras så, att för postverket följande slag av befattningar uppföras i 26:e lönegraden, nämligen: förste aktuarie, sekreterare, överpostmästare.

Herr Julin har hemställt,

dels i motionen I: 147, att riksdagen måtte besluta, att vid ändring i avlöningsreglementet för bland annat postverket för ordnande av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden den övergångsbestämmelse träffas, att nu i postverket anställda kvinnliga förste postexpeditörer och kvinnliga postexpeditörer må, så länge de innehava någon av dessa tjänster, äga åtnjuta avlöning enligt den i Kungl. Maj:ts proposition nr 2 till 1925 års riksdag föreslagna nya 15:e respektive nya 13:e lönegraden samt att samma bestämmelse skall gälla för i postverket nu anställd extra ordinarie postexpeditör och postexpeditörsaspirant, som befordras till postexpeditör,

dels i motionen I: 148, att riksdagen måtte medgiva, att postexpeditör, såväl manlig som kvinnlig, telegrafassistent, manlig kontorsskrivare och stations-skrivare, som tillhört eller med tillämpning av avlöningsreglementets bestämmelse om tillgodoräknande av tjänstetid kan anses hava tillhört för dem bestämd lönegrads högsta löneklass i sex år, skall äga att under de för uppflyttning i

högre löneklass eljest föreskrivna villkor åtnjuta lön i närmast högre löneklass inom närliggande lönegrad, såsom om denna senare löneklass tillhörde den för tjänstemannen bestämda lönegraden.

dels ock i motionen I:177, att riksdagen måtte bestämma, att av sekreterartjänsterna hos generalpoststyrelsen skola uppflyttas från nuvarande 15:e till 16:e (nya 26:e) lönegraden (utöver de tjänster som av Kungl. Maj:t föreslagits) jämväl sekreteraretjänsten å andra byrån och reglementssekreterartjänsten å tredje byrån.

Uti den av fröken Hesselgren väckta motionen I:161 har hemställts, att i till Kungl. Maj:ts proposition nr 1 fogade förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) göras följande ändringar:

§ 4: utgår.

§ 16: att orden: »vad sålunda stadgas — — — — — eller barnsbörd» utgå.

§ 21: att de båda första semesterbestämmelserna få följande lydelse: Tjänstemän tillhörande 1—10 lönegraderna enligt 9 § avd. B — 20 dagar — 30 dagar.

Tjänsteman tillhörande 11—23 lönegraderna enligt § 9 avd. B — 25 — 35 dagar;

att motsvarande ändringar göras dels i förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 9 juni 1922 (nr 379),

dels i förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 19 juni 1919 (nr 343),

att i förslaget till inplacering av de särskilda kvinnliga befattningarna å den av Kungl. Maj:t förordade gemensamma löneplanen måtte vidtagas följande ändringar:

I 12:e lönegraden inplacerade befattningar: *förste postexpeditör, förste telegrafexpeditör, förste kassör, förste vaktföreståndare, förste kontors-skrivare, kanslist av 2:a klass i utrikesdepartementet och vid beskickningarna*, flyttas till 15:e lönegraden.

I 7:e lönegraden inplacerade *kassör i telegrafverket, laboratoriebiträde av 2:a klass vid statens provningsanstalt*, flyttas till 8:e lönegraden samt

att riksdagen ville bevilja de för olika verks stater härför erforderliga medlen, ävensom låta vidtaga de författningsändringar, som härav kunna bli påkallade.

Herr Linder har i motionen I:178, hemställt, att riksdagen må taga i övervägande, huruvida icke vid bestämmande av antalet sekreterarbefattningar vid telegrafverket, vilka från och med den 1 januari 1925 skola hänföras till 26:e lönegraden, motsvarande den hittillsvarande 16:e lönegraden, skall medräknas sekreterarbefattningen å kameralbyråns kansli i telegrafstyrelsen.

Herrar Leo och Werner hava i motionen II:63 hemställt, att riksdagen måtte för sin del besluta, att lokomotiveldare skola i lönehänseende placeras i 4:e lönegraden enligt det nu för kommunikationsverken gällande lönereg-

lementet eller i 8:e lönegraden enligt det förslag till förnyat lönereglemente för nämnda verk, vilket innefattas i Kungl. Maj:ts proposition nr 2 1925.

I den av fröken Wellin väckta motionen II:150 har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att telegrafexpeditör vid telegrafverket inplaceras i 12:e samt förste telegrafexpeditör i 15:e lönegraden enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 2 till riksdagen angående vissa ändringar vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.

Herr Hallén har i den av honom väckta motionen II: 217 samma yrkanden som de i motionen I:161 framställda, med undantag därav att i motionen II:217 ej föreslås borttagande av § 4 i det nu föreliggande förslaget till avlöningsreglemente.

I motionen II:261 har herr Hansson i Trollhättan hemställt, att riksdagen måtte besluta, att maskinist och montör vid statens vattenfallsverk skola i lönehänseende placeras i 5:te lönegraden enligt det nu för kommunikationsverken gällande lönereglemente eller i 10:de lönegraden enligt det förslag till förnyat lönereglemente för nämnda verk, vilket innefattas i Kungl. Maj:ts proposition nr 2 1925.

Beträffande de till stöd för framställningarna anförda skäl får utskottet hänvisa till motionerna.

Ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden.

Såsom departementschefen anfört, erfordras för genomförande vid kommunikationsverken av det utav Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition framlagda förslaget angående ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas löneförhållanden (Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor), att motsvarande ändringar vidtagas i avlöningsreglementet den 19 juni 1919. Vidare borde, i anslutning till vad härutinnan föreslagits för allmänna civilförvaltningens vidkommande, bemyndigande lämnas Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som må finnas erforderliga för reglerande av de kvinnliga befattningshavarnas vid kommunikationsverken övergång på den nya lönestaten.

Beträffande lönefrågan har föredragande departementschefen allenast hänvisat till vad chefen för finansdepartementet i ärendet anfört. I förevarande sammanhang har departementschefen upptagit till behandling några detalj-spörsmål, vilka sammanhånga med kvinnolönefrågans lösning vid kommunikationsverken.

*Tjänsteför-
teckningen.*

Enligt Kungl. Maj:ts förslag i lönefrågan skulle den vid avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen fogade tjänsteförteckningen i samband med den nya ordningens ikraftträdande uteslutas ur reglementet samt

de i förteckningen intagna uppgifterna meddelas i annan ordning. Denna anordning grundade sig på ett i betänkande den 8 november 1923 angående revision av gällande avlöningsbestämmelser framlagt förslag. Den frågan uppkomme då, huruvida en motsvarande anordning borde träffas jämväl vad angår kommunikationsverkens avlöningsreglemente.

Såsom motiv för slopandet av den vid avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen fogade tjänsteförteckningen hade i nyssnämnda betänkande anförts, att tjänsteförteckningen i fråga icke syntes vara till stor nytta, helst förteckningen ej upptog antalet olika befattningar vid verken. Härtill komme, att den med sin nuvarande uppställning ofta behövde undergå förändringar. De i tjänsteförteckningen förekommande uppgifter, kompletterade med antalet befattningar av olika slag, förekomme ock i de särskilda tjänsteförteckningar, som i samband med beslut om staterna av Kungl. Maj:t fastställdes för vederbörande verk. Då dessa särskilda tjänsteförteckningar i för varje år reviderat skick återgaves i den av statskontoret utgivna statsliggaren, syntes de bliva så allmänt tillgängliga, att något behov av en vid avlöningsreglementet fogad tjänsteförteckning icke förefunnes.

I detta sammanhang har ock omförmålts, att järnvägsstyrelsen i sitt yttrande över 1921 års lönekommittés betänkande meddelat, att statens järnvägars befälsförbund i en till styrelsen ingiven framställning framlagt förslag till ändring av vissa tjänstetitlar. Enligt förbundets förslag skulle, bland annat, manlig bokhållare förändras till byråassistent, förste bokhållare till kontrollör, förste telegrafist till telegrafinspektör, byråassistent till underinspektör och kontrollör till uppbördsinspektör. Sedermera hade berörda personalsammanslutning i anledning av en inom finansdepartementet utarbetad promemoria i lönefrågan till Kungl. Maj:t inkommit med en den 15 november 1924 dagtecknad skrift i ärendet, däri förebragts närmare motiv för en förändring av tjänstetiteln särskilt för manlig bokhållare och förste telegrafist.

Beträffande nu berörda fråga har departementschefen för egen del anført följande:

»De motiv, som anförts för borttagande av tjänsteförteckningen i avlöningsreglementet för statsdepartement m. fl. verk, kunna enligt mitt förmenande icke i samma omfattning åberopas till stöd för en motsvarande åtgärd i fråga om kommunikationsverkens avlöningsreglemente. Det må i sådant hänseende erinras, att riksdagen för kommunikationsverken ej fastställer stater eller antalet befattningar, tillhörande nuvarande 1—12 lönegraderna. Kommunikationsverkens personalstater upptagas ej heller i den av statskontoret upprättade statsliggaren. Ett uteslutande av tjänsteförteckningen ur kommunikationsverkens avlöningsreglemente skulle därför nödvändiggöra, att de i förteckningen intagna uppgifterna i annan ordning gjordes tillgängliga. Härtill kommer, att kommunikationsverkens tjänsteförteckning genom sin

uppställning giver en möjligast klar och lättåtkomlig översikt över de vid kommunikationsverken förefintliga talrika befattningarnas placering i lönegrad. I likhet med vattenfallsstyrelsen och lönenämnden har jag därför icke funnit anledning föreligga att föreslå ett uteslutande av tjänsteförteckningen ur kommunikationsverkens avlöningsreglemente. En följd härav blir, att någon ändring av 8 § i avlöningsreglementet, på sätt föreslagits i fråga om allmänna civilförvaltningens reglemente, icke erfordras för kommunikationsverkens vidkommande.

Ett godkännande för kommunikationsverkens del av det utav chefen för finansdepartementet framlagda förslaget angående ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas lönefråga påkallar emellertid vissa ändringar i kommunikationsverkens avlöningsreglemente och tjänsteförteckning. Dessa ändringar föranledas huvudsakligen av den i förslaget innefattade åtgärden att borttaga den nuvarande kvinnliga löneplanen och i samband därmed överflytta de kvinnliga befattningarna till den nya gemensamma löneplanen samt av de förändringar i lönegrads- och tjänstebeteckning, som därav blivit en följd. I 12 § 3 mom. och 36 § avlöningsreglementet, vilka lagrum nu avse det förra endast vissa manliga och det senare vissa kvinnliga befattningshavare, torde sådan ändring böra ske, att lagrummen bliva tillämpliga å såväl manliga som kvinnliga tjänstemän.

De vid statens järnvägar nu förekommande beteckningarna bokhållare och förste telegrafist lära numera icke svara mot de arbetsuppgifter, som i allmänhet åligga innehavare av befattningarna i fråga. Jag har därför ingen erinran att göra mot förslaget att överflytta benämningen byråassistent på den nuvarande manliga bokhållarbefattningen samt att den nuvarande byråassistentbefattningen erhåller beteckningen underinspektör. Ej heller finner jag anledning att motsätta mig förste telegrafisttitelns utbytande mot titeln telegrafinspektör, vilken senare benämning tidigare vid statens järnvägar burits av befattningshavare med delvis samma arbetsuppgifter som förste telegrafist. En given följd av bokhållartitelns förändring till byråassistent blir enligt mitt förmenande, att förste bokhållarbefattningen bör namnändras till förste byråassistent. Vad särskilt angår den nya benämningen underinspektör, torde densamma väl överensstämma med de göromål, innehavare av den nuvarande byråassistentbefattningen hava till åliggande.

Förändringen av den manliga bokhållartiteln vid statens järnvägar har jag ansett böra medföra motsvarande förändring av beteckningen å ifrågasvarande befattning vid statens vattenfallsverk. Då de kvinnliga kassörsbefattningarna vid telegrafverket och statens vattenfallsverk nu äro avsedda att inflyttas å den för manliga och kvinnliga befattningshavare gemensamma löneplanen under beteckningen kassör och den i nuvarande 13:e lönegraden hos vattenfallsverket befintliga manliga kassören erhållit beteckningen förste kassör, har det ansetts lämpligt, att den hos järnvägsstyrelsen anställda kassören i likhet med telegrafstyrelsens kassör benämnes huvudkassör.»

I enlighet med chefens för finansdepartementets yttrande till statsrådsprotokollet vid anmälan inför Kungl. Maj:t av frågan om ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas löneförhållanden skulle, i avvaktan på den pågående utredningen angående postkontorens klassificering och vad därmed äger sammanhang, de i 7:e och 8:e kvinnliga lönegraderna placerade postmästarbefattningarna av klass 4 resp. klass 3 icke nu inplaceras å den nya gemensamma löneplanen; och syntes den för närvarande enda ordinarie kvinnliga postmästaren böra i anledning härav tillsvidare uppföras å övergångsstat.

*Kvinnliga
postmästar-
befattningar.*

I fråga härom har departementschefen yttrat:

»Jag torde här icke behöva lämna någon redogörelse för ifrågavarande förslag, utan får jag i sådant hänseende hänvisa till vad chefen för finansdepartementet anført i sitt yttrande till statsrådsprotokollet i ärendet.

Erinras må i detta sammanhang, att Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juni 1920 förordnat, att postmästartjänster skola vid inträffande vakanser tillsvidare tillsättas allenast på förordnande. Vid sådant förhållande skulle någon postmästartjänst tillsvidare icke komma att besättas med kvinna såsom ordinarie innehavare.

Vad nu särskilt angår den enda ordinarie kvinnliga innehavaren av postmästartjänst, nämligen postmästaren av klass 4 i Båstad, Hedda Helena Rosengren, skulle alltså en sådan provisorisk anordning träffas, att Rosengren tillsvidare uppföres å övergångsstat med åtnjutande av de nu å ordinarie stat bestämda löneförmånerna.

Därest det av chefen för finansdepartementet framlagda förslaget angående ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas lönefråga vinner bifall, uppstår ock fråga, vilken avlöning bör under förordnande å postmästarbefattning av klass 3 eller klass 4 tillgodonjutas av sådan ordinarie kvinnlig befattningshavare vid postverket, som övergått på den nya lönestaten. Härom torde Kungl. Maj:t få meddela erforderliga föreskrifter i samband med övriga övergångsbestämmelser.»

Uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster i 15:e lönegraden vid kommunikationsverkens styrelser.

I statsverkspropositionen till innevarande års riksdag (Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor) har Kungl. Maj:t framlagt förslag om uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster, vilka enligt avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, äro placerade i 15:e lönegraden och som tidigare tillhört den s. k. andra normalgraden. Detta förslag grundar sig på ett av allmänna civilförvaltningens lönenämnd den 9 november 1923 avgivet utlåtande med förslag i ämnet.

Med anledning av därom gjord framställning anbefallde Kungl. Maj:t genom beslut den 18 juli 1924 kommunikationsverkens lönenämnd att verkställa motsvarande utredning angående uppflyttning i lönegrad av sådana befattningar inom generalpoststyrelsen, telegrafstyrelsen, järnvägsstyrelsen och vattenfallsstyrelsen, vilka enligt avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid dessa verk hänförts till 15:e lönegraden.

Med skrivelse den 2 oktober 1924 framlade kommunikationsverkens lönenämnd utredning och förslag i ämnet samt överlämnade därvid från kommunikationsverkens styrelser införskaffad utredning rörande dels de kompetensfordringar, som äro stadgade eller eljest pläga tillämpas beträffande de inom dessa styrelser förefintliga tjänster av 15:e lönegraden, dels ock de tjänstealligganden, som enligt givna föreskrifter eller eljest tillämpad praxis ankomma på innehavare av de särskilda tjänsterna.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag grundar sig, såsom framgår av chefens för kommunikationsdepartementet yttrande till statsrådsprotokollet i ärendet, på kommunikationsverkens lönenämnds ifrågavarande utredning.

I fråga om de allmänna riktlinjer, som legat till grund för Kungl. Maj:ts förenämnda förslag beträffande den allmänna civilförvaltningen, har närmare redogörelse lämnats av chefen för finansdepartementet i dennes yttrande till statsrådsprotokollet i ärendet. Beträffande spörsmålet huruvida en befattning borde komma i fråga till uppflyttning i lönegrad eller icke, har bemälda departementschef därvid ej funnit skäl till erinran mot de fordringar härutinnan, som av allmänna civilförvaltningens lönenämnd uppställts i dess ovanberörda utlåtande den 9 november 1923. Enligt denna lönenämnds mening borde i sådant avseende fordras, att de uppgifter, vilka vore förenade med befattningen, i viss mån närmade sig dem, som eljest tillkomme en byrådirektör. Härvid syntes särskilt avseende böra fästas vid det förhållandet, huruvida med en befattning vore förenad föredragningskyldighet med ledamots ansvar i vederbörande verksstyrelse. Förekomme en dylik skyldighet i större omfattning och beträffande ärenden av mera krävande art, kunde i allmänhet tjänsten antagas vara av beskaffenhet att böra hänföras till den högre lönegraden. Enahanda syntes ock vara förhållandet i fråga om tjänst, med vilken vore förenad föreståndarskap direkt under verkschefen för en mera betydande avdelning av verket, dock under förutsättning tillika, att för tjänstens behöriga skötande måste fordras högre teoretisk utbildning, i allmänhet grundad på specialstudier. En dylik högre tjänsteställning ansåges även undantagsvis befogad för vissa tjänster, vilka visserligen icke kunde hänföras till någon av nyss antydda kategorier, men dock med hänsyn till särskilda kvalifikationer och krävande arbetsuppgifter vore att anse såsom fullt jämförliga med sådana tjänster, som ovan nämnts.

Kommunikationsverkens lönenämnd har framhållit, att lönenämnden vid den anbefallda utredningen icke ansett det påkallat att till behandling upptaga det principiella och i övervägande grad organisatoriska spörsmålet om

förändring av vissa sekreterartjänster till förste sekreterarbefattningar. Lönenämnden hade i stället funnit det mest överensstämmande såväl med det erhållna uppdraget som med nödvändigheten att under nuvarande tidsläge iakttaga största försiktighet i fråga om höjning i lönegrad och tjänsteställning av befintliga befattningar att allenast undersöka, huruvida anledning förefunnnes att, utan förändring av tjänsterna i organisatoriskt eller annat hänseende, uppflytta några av de nu i 15:e lönegraden vid kommunikationsverken förefintliga befattningarna till närmast högre eller 16:e lönegraden. Såvitt lönenämnden kunde bedöma, föreläge ur kommunikationsverkens synpunkt icke för närvarande något oavvisligt behov att beträffande de tjänster, varom nu vore fråga, annat än undantagsvis rubba det vid den senaste löne-regleringen fastställda förhållandet i lönehänseende mellan befattningarna. Med hänsyn till de svårberäknliga konsekvenser i form av löneförbättringsanspråk från andra och större befattningsgrupper, som även en uppflyttning i lönegrad av ett fåtal tjänster kunde medföra, borde synnerligast under nu rådande statsekonomiska konjunkturer största försiktighet iakttagas i fråga om sådana löneuppflyttningskrav, som väl ur vissa teoretiska eller allmänna förvaltningssynpunkter kunde anses befogade eller åtminstone för-svarliga, men som knappast kunde anses framsprungna ur ett verkligt behov att inom det arbetsområde, varom i varje särskilt fall närmast vore fråga, avhjälpa orättvisor eller undanskaffa hinder för arbetets behöriga bedrivande. På grund härav har lönenämnden icke funnit sig böra förorda en upp-flyttning av tjänster inom 15:e lönegraden vid kommunikationsverken i den omfattning, de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd angivna riktlin-jerna innebära, utan har lönenämnden ansett sig huvudsakligen böra taga hänsyn till förhållandena vid enbart kommunikationsverken och sålunda föreslå en uppflyttning av tjänster allenast i sådana fall, då särskilda tjänst-göringsförhållanden och det med vederbörande befattning förenade arbetet och ansvaret i och för sig till fullo kunna anses motivera en dylik åtgärd. Då emellertid lönenämnden icke förbisett, att ett tillämpande av de av all-männa civilförvaltningens lönenämnd angivna riktlinjerna skulle hava till följd en uppflyttning även av en del andra befattningar än dem, kommuni-kationsverkens lönenämnd hade för avsikt att föreslå till dylik uppflyttning, har lönenämnden ansett sig böra uttala sig angående de befattningar, som syntes lönenämnden uppfylla de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd uppställda fordringarna för tjänstens hänförande till 16:e lönegraden.

I fråga om de allmänna förutsättningarna för en uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster tillhörande kommunikationsverken har departementschefen anfört följande:

»För allmänna civilförvaltningens del har i samband med förevarande undersökning ej ansetts böra behandlas det mera organisatoriska spørsmålet om förändring av vissa sekreterartjänster till förste sekreterarbefattningar. Även för kommunikationsverkens vidkommande torde med hänsyn härtill

förslaget böra begränsas att omfatta endast frågan om uppflyttning av vissa befattningar i 15:e lönegraden till 16:e lönegraden.

Vid avgivande av förslag beträffande denna fråga har kommunikationsverkens lönenämnd, såsom nyss angivits, icke ansett sig böra följa de förut omförmälda, av allmänna civilförvaltningens lönenämnd föreslagna och av Kungl. Maj:t för sistnämnda förvaltning godkända riktlinjerna rörande uppflyttning till 16:e lönegraden av vissa tjänster. Anledningen härtill har varit en strävan att med hänsyn till konsekvenser och rådande tidsläge iakttaga varsamhet i fråga om rubbningar i det sedan några år tillbaka gällande lönesystemet vid kommunikationsverken. Enligt vad jag i det följande får tillfälle att närmare angiva, skulle en tillämpning för kommunikationsverkens vidkommande av de principer, som följts beträffande den allmänna civilförvaltningen, medföra uppflyttning i 16:e lönegraden, utöver vad kommunikationsverkens lönenämnd föreslagit, av endast ett fåtal tjänster, vilka äro fullt likartade eller jämförliga med befattningar inom allmänna civilförvaltningen, som föreslagits till sådan uppflyttning. Såvitt jag kunnat finna, äro ej några konsekvenser av praktisk betydelse att befara vid en eventuell uppflyttning även av nu åsyftade befattningar. Då det ej synes med rättvisa och billighet förenligt, att kommunikationsverkens styrelser i förevarande hänseende försättas i en sämre ställning än verken inom allmänna civilförvaltningen, har jag ansett mig böra vid prövningen av föreliggande fråga följa samma grunder, som tillämpats beträffande den allmänna civilförvaltningen. Att härvid försiktighet bör iakttagas och uppflyttning sålunda ske endast i fall, där verkligt vägande skäl därtill äro för handen, finner jag självfallet.»

Departementschefen har härefter lämnat en redogörelse för de förslag ifråga om de särskilda tjänsternas uppflyttning i lönegrad, som avgivits dels av kommunikationsverkens lönenämnd dels av vederbörande ämbetsverk. Härav framgår följande.

Inom *generalpoststyrelsen* finnas för närvarande tretton befattningshavare inom 15:e lönegraden, nämligen sju sekreterare, en kamrer, två intendenten och tre förste aktuarier. Av dessa befattningar har lönenämnden på anförda skäl föreslagit, att sekreteraren för personalärenden å första byrån, sekreteraren för internationella ärenden å tredje byrån samt sekreteraren å fjärde byrån skulle uppflyttas till 16:e lönegraden, varjämte lönenämnden ansett, att, därest de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd uppställda principerna skulle tillämpas vid kommunikationsverken, jämväl sekreteraren för trafikärenden å första byrån borde ifrågakomma till uppflyttning i nämnda lönegrad.

En reservant inom lönenämnden har ansett, att sekreteraren för trafikärenden å första byrån bort föreslås till uppflyttning i 16:e lönegraden, och två reservanter hålla före, att till samma lönegrad jämväl borde hänföras den förste aktuarie, som förestår statistiska kontoret.

Generalpoststyrelsen har hemställt, att samtliga sekreterare utom den, som

förestår undervisningsanstalten, ävensom den intendent, som förestår postverkets förråd, tryckeri och verkstad, måtte uppflyttas om möjligt i 17:e men eljest 16:e lönegraden samt att den förste aktuarie, som förestår statistiska kontoret, måtte placeras i 16:e lönegraden.

Av de inom *telegrafstyrelsen* befintliga åtta tjänsterna i 15:e lönegraden, nämligen sju sekreterare och en förrådskamrer, har lönenämnden föreslagit uppflyttning i 16:e lönegraden av sekreteraren för trafikärenden å trafikbyrån.

En reservant har ansett, att till uppflyttning i nämnda lönegrad bort föreslås jämväl de båda sekreterarna å kameralbyrån och sekreteraren å linjebyrån, och en annan reservant har instämt med förstnämnda reservant beträffande den å kameralbyrån såsom statistiker tjänstgörande sekreteraren.

Telegrafstyrelsen har ansett, att till 16:e lönegraden bör uppflyttas sekreterarna å kameralbyrån, sekreteraren å linjebyrån samt sekreteraren för trafikärenden å trafikbyrån.

Inom *järnvägsstyrelsen* finnas för närvarande sjutton befattningar inom 15:e lönegraden, nämligen åtta sekreterare, en förrådskontrollör, en förste aktuarie, tre förste kontrollörer, en förste revisor, en intendent, en kamrer och en milkontrollör.

Lönenämnden har föreslagit att sekreteraren för handläggning av godsärenden å inrikes taxebyrån uppflyttas i 16:e lönegraden, varjämte lönenämnden med tillämpning av allmänna civilförvaltningens lönenämnds principer ansett till uppflyttning i sagda lönegrad böra ifrågakomma jämväl kamreraren, förste revisorn och intendenten.

Järnvägsstyrelsen har ej ansett sig böra föreslå uppflyttning av andra befattningshavare än sekreteraren för handläggning av godsärenden å inrikes taxebyrån. Emellertid har styrelsen funnit jämväl några andra av nu avsedda befattningshavare inom styrelsen ogynnsamt placerade å löneskalan, nämligen kamreraren och förste revisorn. Ehuru någon full motsvarighet icke finnes inom andra verk, ansåge styrelsen förste aktuarien på administrativa byråns avdelning för ekonomiska utredningar och intendenten, vilken förestode biljett- och blankettkontoret fullt jämbördiga med åtskilliga, av allmänna civilförvaltningens lönenämnd till uppflyttning föreslagna befattningar.

Av de hos *vattenfallsstyrelsen* befintliga befattningarna i 15:e lönegraden, nämligen två sekreterare och en kamrerare, har lönenämnden icke ansett sig böra föreslå uppflyttning av någon befattning i högre lönegrad.

Vattenfallsstyrelsen har ansett, att kamrerarbefattningen och sekreterartjänsten å administrativa byrån böra placeras i högre lönegrad.

För egen del har departementschefen yttrat följande i fråga om förenämnda tjänsters uppflyttning i högre lönegrad.

»Vid övervägande av frågan, vilka av förut omförmälda tjänster vid de olika verksstyrelserna som böra placeras i 16:e lönegraden, har jag icke funnit mig kunna tillstyrka, att till nämnda lönegrad uppflyttas flera befattningar än dem, lönenämnden ansett böra därtill ifrågakomma enligt de riktlinjer, som tillämpats vid behandling av motsvarande ärende inom allmänna civilförvaltningen. Av de utav vederbörande ämbetsverk därutöver föreslagna befattningarna synes särskilt befattningen såsom intendent för postverkets förråd, tryckeri och verkstad i viss mån intaga en sådan ställning, att en uppflyttning i lönehänseende skulle kunna ifrågasättas. Såsom lönenämnden framhållit, är emellertid denne befattningshavares framtida ställning beroende av huru organisationen av postverkets verkstad kan komma att definitivt ordnas. Med hänsyn härtill har jag icke ansett skäl föreligga att beträffande denna befattning frågå lönenämndens förslag.

I enlighet med vad jag sålunda funnit mig böra förorda skulle till 16:e lönegraden uppflyttas följande befattningar, nämligen inom *generalpoststyrelsen* de båda sekreterarna för personalärenden och för trafikärenden å första byrån, sekreteraren för internationella ärenden å tredje byrån och sekreteraren å fjärde byrån, inom *telegrafstyrelsen* sekreteraren för trafikärenden å trafikbyrån samt inom *järnvägsstyrelsen* sekreteraren för godsärenden å inrikes taxebyrån, kamreraren, förste revisorn och intendenten, medan övriga ifrågavarande befattningar skulle bibehållas vid nu innehavande lönegrad.»

I fråga om de bestämmelser, som vid bifall till departementschefens förslag borde gälla angående övergång till de nya befattningarna, har departementschefen yttrat:

»Lönenämnden har framhållit, att nämndens förslag till uppflyttning av vissa tjänster i 16:e lönegraden icke innebure sådan ändring beträffande de äsyftade befattningshavarnas ställning, att dessa tjänster borde ledigförklaras och tillsättas efter ansökning. I stället syntes övergångsvis böra föreskrivas, att konstitutorial, som utfärdats å här avsedd tjänst inom 15:e lönegraden, skulle gälla å motsvarande befattning inom 16:e lönegraden samt att, vid bestämmande av den löneklass, vederbörande skulle från och med dagen för ikraftträdandet i den högre lönegraden tillhöra, det finge så anses, som om befattningen redan vid tjänstemannens tillträde till densamma tillhört nämnda högre lönegrad. Mot lönenämndens förslag härutinnan synes mig intet vara att erinra.»

Förändring av befattningen såsom telefondirektör i Stockholm.

Enligt gällande avlöningsreglemente tillhör telefondirektör de ordinarie befattningar, som tillsättas genom konstitutorial, och är tjänsten i avdelning A av den för sådana befattningar bestämda löneplanen upptagen i 20:e lönegraden.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 24 september 1924 har telegrafstyrelsen framlagt förslag till sådan förändring av den telefondirektörsbefattning, vars innehavare är placerad i Stockholm, att befattningen skulle tillsättas genom förordnande på viss tid.

Framställningen har tillstyrkts av kommunikationsverkens lönenämnd, som emellertid ansett det av telegrafstyrelsen föreslagna arvudet för ifrågavarande befattningshavare, nämligen 16,000 kronor, böra bestämmas till 14,000 kronor för år räknat.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Av den utredning, telegrafstyrelsen förebragt rörande telefondirektörstjänsten i Stockholm, torde framgå, att med nämnda befattning numera äro förenade betydande och ansvarsfulla arbetsuppgifter, vilka ställa stora krav på befattningens innehavare. Framhållas må särskilt den inverkan på det ekonomiska resultatet av telegrafverkets rörelse, som nämnde befattningshavare på grund av den honom underställda avsevärda telefonrörelsen kan utöva. Det måste därför anses vara av vikt, att såsom innehavare av befattningen alltid kan påräknas fullt lämplig person. Skäl synas mig sålunda föreligga att giva befattningen en anställningsform och en avlöning, som mera svarar mot dess vikt än för närvarande är fallet. Jag anser mig därför böra förorda, att befattningen upptages bland sådana, som jämlikt 5 § i avlöningsreglementet tillsättas genom förordnande på viss tid och för vilka arvode utgår med visst belopp för år räknat. Vad angår storleken av detta arvode, finner jag mig på de av lönenämnden anförda skäl icke kunna tillstyrka, att detsamma sättes till högre belopp än 14,000 kronor för år räknat.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit erfordras ändringar i 1 § 1 mom., 5 § 1 mom. samt 14 § 2 mom. i avlöningsreglementet. Tillika bör viss ändring vidtagas i lagen den 4 juni 1920 angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid kommunikationsverken, i vilket hänseende förslag torde böra i annat sammanhang underställas riksdagen.»

Inrättande av nya ordinarie befattningar för kontorspersonal vid telegrafverket.

I skrivelse den 31 augusti 1920 framlade telegrafstyrelsen förslag till omorganisation av telegrafverkets verkstad samt hemställde i sådant avseende om uppförande på ordinarie stat av, bland andra, befattningarna förste bokhållare, bokhållare och kontorsskrivare.

I utlåtande den 14 oktober 1920 tillstyrkte lönenämnden i huvudsak telegrafstyrelsens framställning, varefter styrelsen den 18 november 1920 avgav förnyat yttrande i ämnet och därvid ifrågasatte vissa ändringar i sin ursprungliga framställning.

Styrelsens förslag föranledde emellertid icke någon framställning till 1921 års riksdag.

I skrivelse den 31 augusti 1921 gjorde telegrafstyrelsen förnyad framställning i ämnet.

Vid anmälan härav i proposition nr 195 till 1922 års riksdag fann departementschefen, med hänsyn till de på grund av nedgången i telefon- och telegraftrafiken minskade arbetsmöjligheterna vid verkstaden och de osäkra förhållandena härutinnan under den närmaste framtiden, försiktigheten bjuda att icke genom tillskapande av nya ordinarie befattningsgrupper fastlåsa verkstadens organisation, utan syntes mera normala tider böra avvaktas, innan åtgärder i av styrelsen avsedd riktning vidtoges. I enlighet härmed framlades ej förslag i ämnet för 1922 års riksdag.

I skrivelse den 24 september 1924 har telegrafstyrelsen åter upptagit denna fråga och på anförda skäl hemställt, att i den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen, avdelningen A, måtte under telegrafverket i vederbörande lönegrader införas befattningarna kontorsbiträde, förste kontorsbiträde, kontorsskrivare, bokhållare och förste bokhållare.

I förevarande ärende har departementschefen yttrat följande:

»Att ett stadigvarande behov av kontorspersonal förefinnes vid telegrafverket synes mig uppenbart. Även om telegrafverkets verkstad, å vars kontor största delen av verkets nuvarande icke-ordinarie manliga kontorspersonal är anställd, skulle bliva föremål för organisatoriska förändringar, torde emellertid berörda personal ej komma att i någon större grad beröras därav. Med hänsyn härtill och då det synes billigt att bereda åtminstone de i avseende å antalet tjänstår äldre av ifrågavarande befattningshavare den säkrare ställning och de övriga förmåner, som ordinarie tjänst medför, anser jag mig nu böra förorda införandet av ordinarie befattningar för telegrafverkets kontorspersonal. Beträffande spörsmålet, vilka befattningsgrupper som i sådant hänseende skola ifrågakomma, finner jag mig på de av lönenämnden anförda skäl icke kunna tillstyrka, att andra än följande befattningar med kontorsarbete inrättas på ordinarie stat, nämligen kontorsbiträde i 4:e, kontorsskrivare i 8:e, bokhållare i 10:e och förste bokhållare i 11:e lönegraden, därvid de två sistnämnda befattningarna, i enlighet med vad jag tidigare denna dag föreslagit i fråga om motsvarande befattningar vid statens järnvägar och statens vattenfallsverk, torde böra erhålla benämningarna respektive byråassistent och förste byråassistent.

Därest det nu framlagda förslaget vinner bifall, böra nu avsedda befattningar införas i tjänsteförteckningen för telegrafverket, varjämte befattningen kontorsskrivare vid telegrafverket torde böra upptagas bland de i 12 § 3 mom. avlöningsreglementet omnämnda befattningar. Vidkommande antalet av de nu föreslagna befattningarna torde det sedermera tillkomma Kungl. Maj:t att fatta beslut, sedan utredning och förslag härutinnan framlagts av telegrafstyrelsen.

I detta sammanhang må slutligen erinras, att i den nya löneplan, som jag i samband med behandlingen av förslaget till ordnande av de kvinnliga befattningshavarnas löneförhållanden förordat till införande i avlöningsreglementet för ordinarie tjänstemän vid kommunikationsverken, de nuvarande 4:e, 8:e, 10:e och 11:e lönegraderna motsvaras av respektive 8:e, 15:e, 17:e och 18:e lönegraderna.»

Ifrågasatt förbättrad löneställning för lokomotiveldare.

I särskilda till Kungl. Maj:t ingivna skrivelser har Sveriges lokomotivmannaförbund hemställt, att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition antingen om lokomotiveldarnas uppflyttning i löneskalan från 3:e till 4:e lönegraden eller ock, därest detta förslag icke bifölles, om rätt för lokomotiveldare att under de i avlöningsreglementet stadgade villkor uppflyttas i 8:e löneklassen, därest han under tre år uppburit lön i 7:e löneklassen, vilken utgör högsta löneklass i 3:e lönegraden.

Järnvägsstyrelsen och lönenämnden hava i infordrade utlåtanden förklarat sig icke kunna tillstyrka bifall till framställningen. I huvudsak hava i dessa utlåtanden anförts, att den stagnation i befordringsmöjligheterna, som åberopats såsom det huvudsakliga stödet för förbundets framställning, ännu icke kundesägas hava haft så lång varaktighet, att olägenheterna därav för närvarande kunde anses motivera vidtagandet av exceptionella åtgärder till förbättrande av löneställningen för de äldre bland denna grupp av tjänstemän, samt att bifall till framställningen kunde medföra liknande anspråk från andra befattningshavare och skulle innefatta ett avsteg från principerna för det nuvarande avlöningsreglementet.

Departementschefen har i ämnet anfört följande:

»Olägenheterna av den stagnation i befordringar, som blivit en följd av ett flertal kända faktorer, hava givetvis gjort sig i större eller mindre utsträckning kännbara över så gott som hela statsförvaltningen. Trafiktjänstemännens riksförbund har beträffande vissa tjänstemän i 8:e lönegraden hemställt om motsvarande åtgärder som de, vilka nu ifrågasättas för tjänstemän i 3:e lönegraden, men har denna framställning icke föranlett någon åtgärd från Kungl. Maj:ts sida. Överhuvudtaget torde det vara vanskligt att genom rubbning på enstaka punkter i lönesystemet söka lösning av en fråga sådan som den föreliggande, vilken, om ändringar finnas påkallade, lämpligen synes mig böra lösas i ett större sammanhang. Jag har därför icke ansett mig för närvarande kunna tillstyrka åtgärd i någon av de riktningar, som med förevarande framställning avses.»

Utskottets
yttrande.

Ordnandet av
kvinnlige be-
fattnings-
havares av-
löningsförhållanden m. m.

Sedan riksdagen numera fattat beslut i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden och därvid vidtagit vissa ändringar i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra civila verk, torde nu motsvarande ändringar böra genomföras i avlöningsreglementet den 29 juni 1919 för ordinarie tjänstemän vid kommunikationsverken. Riksdagens beslut innebär, att kvinnliga befattningshavare icke skola vara berättigade uppbära lön enligt sista löneklassen inom vederbörande lönegrad å den beslutade gemensamma löneskalan. Med hänsyn härtill böra de ändringar vidtagas i sistberörda avlöningsreglemente, att i 8 § 1 mom., första stycket införes ett tillägg av följande lydelse:

»1. För befattning — — — lönebelopp, dock med den begränsning för kvinnlig befattningshavare, som i 10 § omförmäles»,

samt att till 10 § 2 mom. fogas ett nytt stycke av följande lydelse:

»Kvinnliga befattningshavare äge dock icke rätt att åtnjuta lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad.»

Vidare bör i 22 § sådan ändring vidtagas, att tjänstemän tillhörande 11:e lönegraden hänföras till den grupp, för vilka skulle gälla en semester om 25 dagar intill det år, då tjänstemannen fyller 40 år samt 35 dagar från och med det år, under vilket han fyller nyssberörda antal år.

Beträffande det för Kungl. Maj:t äskade bemyndigandet att meddela erforderliga övergångsbestämmelser vill utskottet, i anslutning till riksdagens beslut i motsvarande avseende ifråga om allmänna civilförvaltningen, uttala följande.

En omedelbar tillämpning av Kungl. Maj:ts förslag å samtliga ordinarie kvinnliga befattningshavare, å vilka de nya avlöningsreglementena äro tillämpliga, har såsom utredningen i ärendet giver vid handen, ansetts påkalla en reglering av övergången för de nuvarande kvinnliga befattningshavarna från gällande kvinnliga löneplan till den nya gemensamma löneplanen, och har på grund härav framställning gjorts om bemyndigande för Kungl. Maj:t att meddela erforderliga föreskrifter. Till vad i sådant hänseende föreslagits ansluter sig utskottet. Utskottet tillstyrker alltså, att de nya lönebestämmelserna utfärdas att gälla, från och med den 1 juli 1925 samt att hittillsvarande kvinnlig befattningshavare vid övergången till nya lönegrader må äga tillgodoräkna sig den tid, hon tillhört eller skall anses hava tillhört befattning i nu innehavd lönegrad.

Beträffande gottgörelse för eventuellt vid övergången minskad löneinkomst uttalar departementschefen, att sådan endast synes böra utgå i vissa angivna fall. Utskottet finner dock skäligt, att sådan gottgörelse utgår till varje därav träffad befattningshavare på sätt i dylika fall är vanligt.

Slutligen föränledes av riksdagens beslut ändring för kommunikationsverkens del av tjänstebeteckningen för befattningarna kanslibiträde, förste

kanslibitråde och kontorsbiträde till respektive kontorsbiträde, kanslibitråde och kontorist.

Emellertid hava i ett antal motioner yrkanden framställt om en gynnsammare inplacering å den nya gemensamma löneplanen av åtskilliga nuvarande kvinnliga befattningar än som av Kungl. Maj:t blivit föreslagen. Vad härvid angår den av herr Julin väckta motionen om uppflyttning i lönegrad av förste postexpeditör och postexpeditör m. fl. synes det visserligen utskottet, att vissa skäl tala för beredande åt berörda befattningshavare av en något bättre löneställning än som skulle komma dem till del enligt Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet har emellertid icke ansett sig böra på en enskild motionärs hemställan frångå Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Ej heller har utskottet funnit sig kunna biträda den av fröken Wellin väckta motionen om högre lönegradsplacering för förste telegrafexpeditör och telegrafexpeditör. Beträffande de av fröken Hesselgren och herr Hallén väckta motionerna hava desamma, i vad de avse ökad semesterförmån för befattningshavare tillhörande 11:e lönegraden, blivit genom vad utskottet här ovan i sådant hänseende föreslagit tillstyrkt. I anledning av vad motionärerna i övrigt hemställt, får utskottet anföra, att även om det synes utskottet icke kunna förnekas, att vissa av de i motionerna omförmälda befattningarna, exempelvis kassörsbefattningen vid telegrafverket, vid inplaceringen i den nya löneplanen kommit i en mindre gynnsam löneställning, utskottet dock icke ansett motionärernas härutinnan gjorda framställningar böra föranleda rubbning i Kungl. Maj:ts förslag. I detta sammanhang finner utskottet anledning uttala, att hinder icke synes böra möta att vid ansökning till högre tjänst kvinnlig sökandes tidigare tjänstgöring i nu tudelad befattning må, i den mån förhållandena i övrigt därtill giva anledning, kunna i merithänseende tagas i betraktande. Vidkommande motionärernas förslag i nu ej vidrörda delar hava desamma, i vad de angå allmänna civilförvaltningen, blivit av riksdagen avslagna, och vill utskottet jämväl avstyrka dem beträffande kommunikationsverken.

I fråga om de kvinnliga stationsmästarna av klass 3 vid postverket har dock utskottet funnit starka skäl föreligga för vidtagande av ändring i förslaget härutinnan. Nämda befattningshavare skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag inordnas i 4:e lönegraden eller en lönegrad lägre än den för brevbärare gällande. Enligt utskottets mening böra förstnämnda tjänstehavare såsom utövande föreståndarskap för postexpedition icke placeras i lägre lönegrad än de sistnämnda; och har alltså utskottet ansett sig böra föreslå, att befattningen såsom stationsmästare av klass 3 vid postverket placeras i 5:e lönegraden.

Vad härefter angår de av departementschefen berörda detaljspörsmålen om tjänsteförteckningens uteslutande, förändring av vissa manliga tjänstetitlar samt den föreslagna anordningen beträffande kvinnliga postmästar-

befattningar av klass 3 och klass 4, föranleda dessa till uttalanden från utskottets sida allenast i följande hänseenden.

Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag, att den vid avlöningsreglementet för kommunikationsverken fogade tjänsteförteckningen bibehålles. En sådan anordning lär för övrigt vara självfallen med hänsyn till riksdagens beslut att icke biträda Kungl. Maj:ts förslag i fråga om borttagande av den vid avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen fogade tjänsteförteckningen.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ändrad tjänstebeteckning för befattningarna manlig bokhållare, förste telegrafist och byråassistent har utskottet icke kunnat förorda. Enligt utskottets förmenande torde det vara mindre lämpligt att genomföra förändringar i tjänstebeteckningar, vilka kunna sägas hava vunnit en viss hävd inom vederbörande verk. Uppmärksammas må ock, att en dylik förändrad benämning av ifrågavarande befattningshavare icke påkallas av nu förevarande huvudfråga om de kvinnliga befattningarnas överflyttning till den nya löneplanen. Utskottet har därför ansett sig böra föreslå, att den nuvarande tjänstebeteckningen för berörda befattningar bibehålles.

*Uppflyttning
av vissa
tjänst. i 15:e
lönegraden.*

Förevarande proposition avser, såsom framgår av den lämnade redogörelsen, jämväl att bereda vissa befattningshavare inom 15:e lönegraden vid kommunikationsverken den förbättring i löneställningen, som enligt Kungl. Maj:ts förslag i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag skulle tillerkännas vissa förutvarande andragsradstjänstemän vid allmänna civilförvaltningen.

Förslaget har icke givit utskottet anledning till erinran. Motionsvis hava yrkanden framställt om uppflyttning i lönegrad jämväl av föreståndaren för de statistiska avdelningarna inom generalpoststyrelsen och telegrafstyrelsen, av sekreteraren å andra byrån och sekreteraren för reglementsärenden å tredje byrån inom generalpoststyrelsen samt sekreteraren å kameralbyråns kansli hos telegrafstyrelsen. Utskottet finner emellertid nödvändigt, att största försiktighet under nuvarande förhållanden iakttages beträffande varje rubbning i gällande lönegradsplacering. Utskottet har sålunda icke funnit sig kunna tillstyrka de av herrar Björnsson, Julin och Linder väckta motionerna i förevarande ämne.

*Telefon-
direktören i
Stockholm.*

De skäl, som anförts för telefondirektörens i Stockholm hänförande till de tjänster, vilka enligt 1 § 1 mom. av avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänsteman vid kommunikationsverken tillsätts genom förordnande på viss tid, synas utskottet övertygande, vadan utskottet vill tillstyrka den gjorda framställningen.

*Nya befatt-
ningar vid
telegrafverket.*

Såsom av utredningen i ärendet framgår, avser Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition jämväl att bereda ordinarie anställning åt vid telegrafverket anställda extra tjänstemän, vilka sedan lång tid tillbaka till-

höra verket och befunnits lämpliga för sina befattningar, men som på grund av avsaknad vid ämbetsverket av kontorsbefattningar fått förbliva i extra ordinarie anställning.

Vid prövning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet icke funnit anledning till erinran mot detsamma.

Utöver det ovannämnda av departementschefen berörda spörsmålet om uppflyttning i högre lönegrad av lokomotiveldarbefattningen vid statens järnvägar hava i vissa motioner påyrkats förbättringar i löneavseende för vissa andra grupper befattningshavare på grund av rådande stagnation i befordringsförhållandena.

I fråga om förbättrad löneställning för vissa befattningshavare.

Vid bedömande av förevarande spörsmål lär man icke kunna förbise det förhållandet, att en påtaglig försämring av befordringsutsikterna för närvarande gör sig märkbar på snart sagt alla områden av statsverksamheten. Vad särskilt beträffar kommunikationsverken, torde personalen inom flertalet befattningsgrupper vid dessa verk utan tvivel kunna göra gällande, att de fått sina utsikter i berörda hänseende försämrade efter kristidens inträde. Detta förhållande synes icke kunna åberopas som skäl för vidtagande av löneförbättringar för enstaka grupper befattningshavare, åtminstone icke med mindre alldeles särskilda omständigheter motivera en sådan åtgärd. Med hänsyn härtill har utskottet icke ansett sig kunna tillstyrka de av herrar Julin och Hansson i Trollhättan i särskilda motioner framförda yrkandena å förbättrade löneförmåner för dels vissa befattningar inom åttonde lönegraden såsom postexpeditörer, stationsskrivare, telegrafassistenter m. fl. befattningar, dels ock vissa maskinist- och montörbefattningar inom statens vattenfallsverk.

Emellertid föreligga i fråga om lokomotiveldarna vid statens järnvägar, på sätt i en av herrar Leo och Werner väckt motion påvisats, förhållanden, som göra dessa befattningshavares befordringsutsikter särskilt ofördelaktiga. Under tidigare år kunde i regel en lokomotiveldare beräknas erhålla befordran till lokomotivförarbefattning efter 8 å 10 år. Genom den under senare åren minskade trafiken och därav följande indragning av lokomotivförartjänster har detta förhållande avsevärt försämrats. Härtill kommer ock, att en ytterligare minskning i befordringsmöjligheterna är att vänta på grund av den fortgående elektrifieringen av vissa statsbanelinjer, i det att därigenom lokomotivförargruppen kan ytterligare nedbringas.

Särskilt i betraktande av att vid placering i lönegrad av lokomotiveldarbefattningarna hänsyn torde hava tagits till tidigare relativt goda befordringsordning, synes en mera tillfällig åtgärd för tillgodoseende av denna av oförutsedda förhållanden ogynnsamt påverkade befattningshavaregrupps ställning mera motiverad. För sin del vill utskottet förorda, att lokomotiveldare, som tillhört den för hans befattning avsedda lönegradens högsta löneklass i 4 år och uppnått en levnadsålder av 40 år, må äga att

under de för uppflyttning i högre löneklass eljest föreskrivna villkor åtnjuta lön i närmast högre löneklass inom närliggande lönegrad, såsom om denna senare löneklass tillhörde den för lokomotiveldare bestämda lönegraden.

Utskottet, som i övrigt icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit, får härmed hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning ävensom herrar Leos och Werners motion (II: 150) och fröken Hesselgrens och herr Halléns förenämnda motioner (I: 161 och II: 217), i vad sistnämnda motioner avse semester för vissa befattningshavare, samt med avslag å samma motioner i övrigt, i den mån de avse befattningshavare vid kommunikationsverken, ävensom å herr Björnssons, herr Julins, herr Linders, fröken Wellins och herr Hanssons i Trollhättan ovanberörda motioner (I: 99, I: 147—148, I: 177, I: 178, II: 63 och II: 261), må

a) med tillämpning från och med den 1 juli 1925 godkänna det vid detta utlåtande fogade förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 19 juni 1919 (nr 343) för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk (Bil. 1) jämte den förslaget bifogade tjänsteförteckning;

b) medgiva, att lokomotiveldare vid statens järnvägar, vilken med tillämpning av de i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 (nr 343) intagna bestämmelser om tillgodoräknande av tjänstetid kan anses hava tillhört den för lokomotiveldarbefattning avsedda lönegradens högsta löneklass i fyra år och uppnått en levnadsålder av 40 år, må äga att under de för uppflyttning i högre löneklass eljest föreskrivna villkor åtnjuta lön i närmast högre löneklass inom närliggande lönegrad, såsom om denna senare löneklass tillhörde den för lokomotiveldare bestämda lönegraden;

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med de av utskottet förordade grunder, utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning härav må finnas erforderliga;

d) besluta att innehavaren av postmästarbefattning av klass 4, Hedda Helena Rosengren skall uppföras å övergångsstat med åtnjutande av de nu å ordinarie stat för henne bestämda löneförmåner;

e) besluta, att antalet av följande befattningar vid postverket, telegrafverket och statens järnvägar skall från och med den 1 juli 1925 utgöra:

1. Befattningar, avsedda i 1 § 1 mom. av avlöningsreglementet:

vid telegrafverket:

telefondirektör i Stockholm 1;

2) Befattningar, hänförliga till 21—30 lönegraderna av den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning:

vid postverket:

sekreterare i 24:e lönegraden 3

» » 26:e » 4

vid telegrafverket:

sekreterare i 24:e lönegraden 6

» » 26:e » 1

telefondirektör 1

vid statens järnvägar:

sekreterare i 24:e lönegraden 7

» » 26:e » 1.

Stockholm den 20 mars 1925.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, J. L. Widell, C. P. V. Nilsson i Gränebo, J. Nilsson i Malmö, O. Bergqvist, C. G. Ekman, J. G. Walles, E. A. Hallin, C. I. Asplund, J. Jeansson, P. A. Bergström och G. Kobb;

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, K. V. Rydén, A. Wiklund, C. R. Jansson i Falun, S. Bengtsson i Norup, L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson i Kullenbergstorp, E. Kristensson i Göteborg, B. F:son Holmgren, S. Persson i Fritorp, E. G. E. Eriksson i Stockholm och O. E. F. Järte.

Reservationer:

av herr *J. L. Widell*, som ansett, att utskottet, särskilt med hänsyn till 1922 års riksdags beslut om föreståndarens för generaltullstyrelsens statistiska avdelning placering i dåvarande lönegraden B:16, bort tillstyrka den av herr Björnsson väckta motionen (I: 99);

av herr *O. Olsson* i Kullenbergstorp, vilken, med hänsyn till att rubbning av den fastställda löneplanen borde så vitt möjligt undvikas, ansett, att utskottet bort hemställa om avslag å den av herrar Leo och Werner väckta motionen (II: 150).

Bilaga 1.

Förslag

till

kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 19 juni 1919 (nr 343) för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk.

Härigenom förordnas,

dels att avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skall i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

1. Befattning sasom generaldirektör, överdirektör, överingenjör, distriktschef, verkstadsdirektör, telefondirektör i Stockholm eller kraftverksdirektör tillsättes genom förordnande på viss tid.

2. Övriga ordinarie — — — i tjänsten.

3. Antalet ordinarie befattningar vid vart och ett av ifrågavarande verk fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, såvitt angår de i 1 mom. här ovan nämnda befattningar samt de uti den vid detta reglemente fogade tjänsteförteckning uppförda befattningar, som hänförs till 21—30 lönegraderna, dock med det i 14 § 2 mom., andra stycket, angivna undantag. Antalet övriga ordinarie befattningar bestämmas av Kungl. Maj:t.

3 §.

1. Med ordinarie befattning må icke förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat.

2. Med ordinarie befattning må ej heller förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej Kungl. Maj:t eller, vad angår tjänsteman tillhörande någon av 1—29 lönegraderna, styrelsen för det statens verk, han tillhör, efter prövning att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för utövande av statstjänsten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas.

4 §.

Kvinnlig innehavare av ordinarie befattning vare, därest hon har vårdnad om barn under 15 år, skyldig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter i fråga om fullständig eller partiell tjänstledighet, som vederbörande verks styrelse eller, där denna saknar behörighet att meddela tjänstledigheten, Kungl. Maj:t med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande finner nödigt meddela.

5 §.

1. För befattning, som enligt vad i 1 § 1 mom. sägs tillsättes genom förordnande, utgår *arvode* med följande belopp för år räknat:

generaldirektör och chef för statens järnvägar	kronor 35,000
generaldirektör och chef för statens vattenfallsverk	» 30,000
generaldirektör och chef för telegrafverket	» 25,000

generaldirektör och chef för postverket.....	kronor	20,000
överdirektör och souschef vid statens järnvägar	»	18,000
överdirektör vid statens järnvägar samt överingenjör vid statens järnvägar	»	17,000
distriktschef vid statens järnvägar	»	16,000
verkstadsdirektör vid telegrafverket	»	15,000
telefondirektör i Stockholm	»	14,000
överdirektör vid statens vattenfallsverk, förutom tantiem en- ligt stadgandet i 2 mom.	»	10,500
kraftverksdirektör vid statens vattenfallsverk, förutom tantiem enligt stadgandet i 2 mom.	»	10,000
2. Överdirektör vid — — — av året.		

8 §.

1. För befattning, som jämlikt 1 § 2 mom. tillsättes genom konstitutio-
rial, utgår lön enligt den under 9 § införda *löneplan*, vilken för varje *löne-
grad* upptager vissa *löneklasser* med särskilda, för olika *ortsgrupper* fast-
ställda lönebelopp, dock med den begränsning för kvinnlig befattningshavare,
som i 10 § omförmäles.

I den vid detta reglemente fogade *tjänsteförteckning* anges, till vilken
lönegrad varje särskild befattning är att hänföra.

Fördelningen av de orter, där tjänstemännen äro stationerade, å de uti
löneplanen upptagna sju *ortsgrupper* fastställas av Kungl. Maj:t på grund-
val av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskost-
naderna.

Den löneklass inom lönegraden, enligt vilken tjänstemannens lön skall
utgå, fastställas i enlighet med föreskrifterna i 10—14 §§, och bestämmes
lönebeloppet inom klassen efter den *ortsgrupp*, till vilken tjänstemannens
stationeringsort blivit hänförd.

2. Förutom lön — — — i 26—39 §§.

9 §.

Löneplan.

· Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
1:a lönegraden	1	1,500	1,566	1,632	1,698	1,764	1,830	1,896
	2	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
2:a lönegraden	2	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
3:e lönegraden	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
4:e lönegraden	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
5:e lönegraden	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
6:e lönegraden	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
7:e lönegraden	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
8:e lönegraden	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
9:e lönegraden ...	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
10:e lönegraden ...	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
11:e lönegraden ...	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
12:e lönegraden ...	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
13:e lönegraden ...	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
14:e lönegraden ...	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
15:e lönegraden ...	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676

Lönegrad	Lön- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
16:e lönegraden.....	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
17:e lönegraden.....	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
18:e lönegraden.....	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
19:e lönegraden.....	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
20:e lönegraden.....	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
21:a lönegraden.....	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
22:a lönegraden.....	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
23:e lönegraden.....	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
24:e lönegraden ...	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
25:e lönegraden ...	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
26:e lönegraden ...	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
27:e lönegraden ...	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
28:e lönegraden ...	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
	31	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
29:e lönegraden ...	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
	31	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
	32	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
30:e lönegraden ...	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
	31	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
	32	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
	33	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940

10 §.

1. Vid tillträddandet — — — högre lön.

2. Efter att hava tillhört en och samma löneklass under tre år uppflyttas tjänstemannen till närmast högre löneklass samt efter ytterligare tre år till den därpå följande högre löneklassen och så vidare, intill dess den för lönegraden fastställda högsta löneklassen uppnåtts, allt så framt ej annat följer av föreskrifterna i 11—14 §§.

Kvinnlig befattningshavare äge dock icke rätt att åtnjuta lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad.

3. Uppflyttning till — — — uppskov därmed.
4. Har tjänsteman — — — uppskovet varat.

12 §.

1. Därest ordinarie — — — tjänsten utföra.
2. Såsom undantag — — — medgivna förmån.
3. Befordras ordinarie tjänsteman från tjänst inom lägre lönegrad till någon av nedan angivna tjänster inom högre lönegrad vid samma verk, nämligen:

vid postverket: till postassistent,

» telegrafverket: till kontorsskrivare eller telegrafassistent,

» statens järnvägar: till kontors- eller stationsskrivare,

» statens vattenfallsverk: till kontorsskrivare,

må, i den mån så provas skäligt, för bestämmandet av hans begynnelselön i den nya tjänsten och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass kunna honom tillgodoföras intill hälften av den tjänstetid, han innehaft ordinarie anställning vid verket; dock må härvid icke samtidigt tillämpas 1 mom. av förevarande paragraf samt ej heller i något fall tillgodoräknas honom mera än sex år.

Uppstår vid sådant tillgodoräknande del av kalenderkvartal, tages icke hänsyn därtill.

4. Tjänsteman, som — — — tjänsten gällande.

14 §.

1. Tjänsteman skall — — — i fråga.
2. Tjänsteman, som förordnats såsom distriktschef vid statens järnvägar eller såsom telefondirektör i Stockholm men vilkens förordnande upphör, återgår till ordinarie befattning vid vederbörande verk i den tjänstegrad, han tillhörde vid tillträddandet av förordnandet; och äger han för uppflyttning till högre löneklass tillgodoräkna sig jämväl den tid, han innehaft förordnandet.

Där så erfordras för beredande i nu avsett fall av ordinarie tjänst åt dylik befattningshavare, äger Kungl. Maj:t besluta därav betingad tillfällig ökning av antalet ordinarie befattningar.

17 §.

1. Därest tjänsteman — — — nedanstående tabell:

Löneklass enligt 9 §	Tjänst edighets- avdrag		Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag		Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag	
	kronor	öre		kronor	öre		kronor	öre
1	—	60	12	1	80	23	4	50
2	—	70	13	1	95	24	5	—
3	—	80	14	2	10	25	5	50
4	—	90	15	2	30	26	6	—
5	1	—	16	2	50	27	6	50
6	1	10	17	2	75	28	7	—
7	1	20	18	3	—	29	7	50
8	1	30	19	3	25	30	8	—
9	1	40	20	3	50	31	8	50
10	1	50	21	3	75	32	9	—
11	1	65	22	4	—	33	9	50

Vad sålunda stadgats äger icke tillämpning å sjukdom, som står i samband med havandeskap eller barnsbörd.

2. Har tjänsteman — — — skall han:

a) om olycksfallet — — — varar, samt

b) om olycksfallet, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom, medfört under längre eller kortare tid bestående förlust av arbetsförmågan, under tiden likaledes åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg, dock högst intill dess sex månader förflutit från dagen för olycksfallet, men skall tjänstemannen för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej Kungl. Maj:t eller, vad angår tjänsteman tillhörande någon av 1—14 lönegraderna, vederbörande verks styrelse finner skäl medgiva, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

3. Har tjänsteman förbudits att tjänstgöra till förekommande av smittofara, må han under tiden åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg, dock högst under sex månader, men skall tjänstemannen för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej Kungl. Maj:t, eller vad angår tjänsteman tillhörande någon av 1—14 lönegraderna, vederbörande verks styrelse finner skäl medgiva, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

4. Föreskrifterna i — — — tjänsten inträder.

22 §.

1. Tjänsteman äger årligen, när det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta *semester* under nedan angivna antal dagar:

	Intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år	Från och med det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år
Tjänstemän, tillhörande 1—10 lönegraderna	20 dagar	30 dagar
Tjänstemän, tillhörande 11—23 lönegraderna	25 »	35 »
Tjänstemän, tillhörande 24—28 lönegraderna	35 »	45 »
Tjänstemän, tillhörande 29—30 lönegraderna	45 »	45 »

Tjänsteman, som — — — överordnad myndighet.

2. Där driftens — — — sådan dag.

32 §.

Premier kunna enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser tilldelas sådan tjänsteman tillhörande någon av 1—14 lönegraderna, som finnes hava i tjänsten iakttagit ekonomiskt gynnsam hushållning med materialier eller förbrukningsartiklar.

33 §.

För tjänstgöring utöver fastställd arbetstid må till tjänsteman tillhörande någon av 1—20 lönegraderna *ersättning för overtidsarbete*, där sådant arbete undantagsvis måste äga rum, kunna utbetalas enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

34 §.

Tjänsteman tillhörande någon av 1—14 lönegraderna må för utförande av visst arbete kunna i stället för avlöning undfå *ersättning efter ackord eller beting*, där styrelsen för vederbörande verk anser sådant lämpligt för tillgodoseende av verkets intressen.

36 §.

Tjänsteman tillhörande någon av 1—11 lönegraderna må för bestridande av göromål såsom *stenograf* kunna tillerkännas särskilt *arvode* med högst 180 kronor för år räknat.

dels ock att den till nämnda avlöningsreglemente hörande tjänsteförteckning skall erhålla den ändrade lydelse, härvid såsom bilaga fogade tjänsteförteckning utvisar.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1925.

Bilaga.

Tjänsteförteckning

angivande de skilda lönegrader inom den under 9 § i reglementet införda löneplan, till vilka befattningarna vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk äro att hänföra.

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfalls- verk
1:a löne- graden	—	—	—	—
2:a löne- graden	Skrivbiträde	Skrivbiträde	Skrivbiträde	Skrivbiträde
3:e löne- graden	—	—	—	—
4:e löne- graden	Kontorsbiträde	Kontorsbiträde	Kontorsbiträde	Kontorsbiträde
5:e löne- graden	Brevbärare Expeditionsvakt Stationsmästare av klass 3	Expeditionsvakt Stationsbiträde	Banvakt Eldare å ångfärja Expeditionsvakt Förrådsvakt Ledningsvakt Matros Stationskarl Vagn- och stallkarl	Expeditionsvakt Vakt
6:e löne- graden	Postiljon	Förste stations- biträde Rikstelefonist	Maskin- och pann- skötare Maskinvakt å ång- färja Portvakt Rorgångare Timmerman å ång- färja Trafikbiträde Vagnskötare	—

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfalls- verk
7:e löne- graden	Brevbärförman Förste expeditions- vakt Kanslibitråde Reparatör Stationsmästare av klass 2 Värdebrevbärare	Förste expeditions- vakt Kanslibitråde Kassör Reparatör	Banförman Förrådsförman Förste expeditions- vakt Kanslibitråde Förste portvakt Lokomotiveldare Reparatör Trädgårdsförman	Förrådsförman Förste expeditions- vakt Kanslibitråde Kanalförman Skogvaktare
8:e löne- graden	Förste postiljon	Kontorist Stationsförman	Konduktör Kontorist Maskinskötare å ångfärja Stallförman Stationsförman Stationsmästare av klass 7 Vagnförman	Kontorist Maskinist Montör
9:e löne- graden	—	—	—	—
10:e löne- graden	Bokbinderiförman Tryckeriförman Överpostiljon	Förste reparatör	Bangårdsmästare Banmästare Förste kontorist Förste reparatör Ledningsförman Tågmästare Verkstadsförman	Fyrmästare Muddermästare Slussmästare
11:e löne- graden	Postexpeditör	Kansliskrivare Kopist Telegrafexpeditör Vaktföreståndare	Kansliskrivare Kopist	Kansliskrivare Kopist

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfalls- verk
12:e löne- graden	Förste postexpedi- tör Stationsmästare av klass 1 Transportmästare	Förrådsmästare Förste kassör Förste telegraf- expeditör Förste vaktföre- ståndare Linjeförman Radiotelegrafist	Förrådsmästare Förste banmästare Förste kansli- skrivare Lokomotivförare Maskinist Stationsmästare av klass 6 Tredje maskinist å ångfärja Tredje styrman Trädgårdsmästare Vagngårdsmästare	Befälhavare å bog- serbåt Förrådsmästare Förste kansli- skrivare Förste montör Kassör Schaktmästare Trädgårdsmästare
13:e löne- graden	—	—	—	—
14:e löne- graden	Faktor	—	—	Byggmästare Förste maskinist Reparations- mästare Verkstadsmästare
15:e löne- graden	Postassistent	Förrådsbokhållare Kontorsskrivare Materialförvaltare Ritare Telegrafassistent Telegrafkommissa- rie av klass 6	Kontorsskrivare Ledningsmästare Ritare Stationsskrivare Vagnmästare Verkstadsmästare	Kontorsskrivare Maskinmästare Ritare Stationsmästare Övermontör
16:e löne- graden	—	Linjemästare Verkmästare	Andre maskinist å ångfärja Andre styrman Lokomotivmästare Stationsinspektör av klass 4 B Stationsmästare av klass 5 Överbanmästare	Instrumentmakare Mätaretekniker
17:e löne- graden	Förste postassistent	Bokhållare Förste telegrafassis- tent Katalogredaktör Telegrafkommissa- rie av klass 5	Bokhållare Förste stations- skrivare	Bokhållare Driftverkmästare

Lönegrad enligt 9 §	Befattningar vid			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfalla- verk
18:e löne- graden	Postmästare av klass 4	Förste bokhållare Telegrafkommissa- rie av klass 4	Förste bokhållare Stationsinspektör av klass 4 A Förste telegrafist Övermaskinist av klass 2	Kanalinspektör av klass 2
19:e löne- graden	—	—	—	—
20:e löne- graden	Kontrollör Postmästare av klass 3	Ingenjörssassistent Kontrollör Telegrafkommissa- rie av klass 3	Förste styrman av klass 2 Stationsinspektör av klass 3 Underingenjör Underinspektör Övermaskinist av klass 1	—
21:a löne- graden	Aktuarie Förrådsförvaltare Notarie Registrator Revisor Revisor och bok- hållare	Aktuarie Förrådsförvaltare Huvudkassör Notarie Revisor	Aktuarie Byråassistent Distriktskassör Expeditionsföre- ståndare Förste styrman av klass 1 Huvudkassör Kontrollör Notarie Registrator Revisor	Förste kassör Kanalinspektör av klass 1 Kontrollör Notarie Registrator Revisor
22:a löne- graden	Förste kontrollör Postmästare av klass 2	Avdelningsingenjör Förste kontrollör Inköpschef Konstruktör Kontorschef Radlokommisarie Telegrafkommissa- rie av klass 2	Baninspektör Distriktskamrer Elektroingenjör Förrådsförvaltare Konstruktör Maskininspektör Stationsinspektör av klass 2 Verkstadskamrer	Kontorschef

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfalls- verk
23:e löne- graden	—	—	—	—
24:e löne- graden	Förste aktuarie Intendent Kamrer Postmästare av klass 1 Sekreterare Överkontrollör	Förrådskamrer Sekreterare Telegrafkommissa- rie av klass 1 B Överkontrollör	Befälhavare av klass 2 å ångfärja Förrådskontrollör Förste aktuarie Förste kontrollör Milkontrollör Sekreterare Stationsinspektör av klass 1	Kamrer Sekreterare
25:e löne- graden	—	—	—	—
26:e löne- graden	Sekreterare Överpostmästare	Byråingenjör Kameralintendent Linjeingenjör Sekreterare Telegrafkommissa- rie av klass 1 A	Baningenjör Befälhavare av klass 1 å ångfärja Byråingenjör Chef för statistiska kontoret Förste revisör Intendent Kamrer Maskiningenjör Sekreterare Signalingenjör Telegrafingenjör Trafikinspektör Överinspektör	Byråingenjör Direktörsassistent vid kanalverk
27:e löne- graden	Förste intendent	Förste byråingenjör Förste linjeingenjör Förste sekreterare Verkstadsingenjör	Distriktssekreterare Förrådsintendent Förste baningenjör Förste byråingenjör Förste maskin- ingenjör Förste sekreterare Förste trafikinspek- tör Lantmätare Överinspektör	Direktörsassistent vid kraftverk Distriktsingenjör Förste byråingenjör Förste sekreterare

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfalls- verk
28:e lönegraden	Byrådirektör Ombudsman	Byrådirektör	Arkitekt Byrådirektör Ombudsman Överkontrollör	Byrådirektör Driftchef
29:e lönegraden	Postdirektör	Trafikdirektör	—	Kanaldirektör
30:e lönegraden	Byråchef	Byråchef Linjedirektör Telefondirektör Telegrafdirektör	Bandirektör Byråchef Förste byrådirektör Maskindirektör Trafikdirektör	Byråchef Förste byrådirektör